

„Стармалк“ излази 10. 20 и последњег дана у сваком месецу. Годишња цена 4 ф., погодишња 2 ф., на 3 месеца 1 ф. За Србију, Пру Гору, и друге крајеве на целу годину 50 гр., на по год. 25 гр. на 3 месеца 13 гр. чар.

ИЗДАЊЕ ШТАМПАРИЈЕ А. ПАЈЕВИЋА.
У Новоме Саду 20. Децембра 1880.

Писма и све што се тиче уредништва, нека се пише на адресу Др. Илије Огњановића у Новом Саду. Претплату пак и огласе, ваља слати на штампарiju А. Пајевића у Нови Сад. Цена је огласима 5 новч. од једне врсте.

ГОДИНА ТРЕЋА

Б О Ж И Ћ !

Иде божић, празник мира.
Колебица свака спрема
Да прослави данак ови
— Али мира, — мира нема.

Нит' је мира у висини,
Где се кр'а, где се влада,
Нит' је мира у дубини
Где је место — барем нада.

Покрила се нека куга,
Покривалом својим прети, —
Бог се рађа — а ти свете,
Сутра ћеш га разапети.

Ти би тамо, ти би амо, —
Ко да има да се бира, —
Идеш цркви, идеш школи,
Свуд ћеш чути: „Немам мира!“

Нит' је мира у мирноћи,
Ни у гробу, ни у санку,
— Мени с' чини к'о да ј' ђаво
Натакнуо камилавку.

Па уместо да се јави
С копитама и с рогови,
Он ће вама сутра доћи
Да бајаги благослови.

Хај, та сви смо доста грешни.
Има греха ком се прашта.
Али шта ћеш с оним грехом
Ког ће унук да испашта!

Пал'те, браћо, чистом руком
Воштанице на свом столу,
Јер заиста мрак је густ
И на брегу и у долу.

Љубимо се, — не устима,
Него патњом освештаном!
Рукујмо се, — не рукама,
Него душом постојаном!

Кучнимо се, — ал не вином,
Него горку чашу пимо,
А горчина шта нас учи,
Срцима се разумимо!

Прославимо празник мира
За борбу се крепећ нову, —
Ваљда неће и бог пристат'
Уз ордију сатанову!

Па кад нигде нема мира
На пучини света ширна,
Нек је барем једно мирно, —
Нек је савест наша мирна!!!

Шетња по Новом Саду.

LXI.

При свем том, што имамо толико књижара у српству а дај боже и више их било, ипак сам се до сада слабо освртао у овим шетњама на најновије појаве у књижевности нашој. Јединог Максима Задрина и Стеву Вутожана што сам представио публици нашој и цитирао класичне изреке и стихове из њихових дела. Но то је све мало и издавачи књига имају право што се туже, да се публика слабо осврће на њихов рад. За то ћемо, да се поправимо и ево ћемо да заграбимо у хрпу књижевних огласа, па који први дохватимо. Гле, гле, та ово је нешто особито. Оваке књиге још до сада нисмо имали. Наслов гласи: „Отмен свет, упутство како треба да се влада отмен свет у друштву. По припознатим страним изворима, а према нашим приликама (наздравље ако је ко кинус!) саставио П. Димитријевић.“ Даклем пошто смо наш прости свет већ довољно упутили и научили, како да се влада у свима приликама живота, сад нам је остала још само та благодетна задаћа, да наш отмени свет (јели то ноблес?) и то по страним (да ли француским?) изворима упутимо и васпитамо. Пре свега истиче се питање: ко је то отмени свет? Ако се ту разумеју министри, владике, уредници, адвокати, проте, архимандрити, и њима подобни (и преподобни), онда немамо ништа против тога, јер и ми смо тога уверења, да би многе од њих требало „упутити, како да се владају, односно како да владају.“ Књига још није изишла на свет, али по објављеном садржају рекли би, да је заиста намењена горенаведеној (не горе — у Пеншти — наведеној, јер на што их може ко тамо навести?) господи, а оно што се у прошиекту ове књиге вели, да је она „ставила за задатак, да послужи како нашем младићу, тако и девојци за упутство“ (чујеш ли Доситије?), како ће они себи олакшати приступ у свако боље и отмено друштво,“ то ми сматрамо само за шалу, јер коме би такво што могло озбиљно пасти на памет, да држи да ће књига, која учи шта је „елегантно одело,“ шта је „грација“, шта је „лепа флорибела,“ „отмена појава,“ шта су „активна средства за допадање“ „Белило и руменило,“ „немачки вилкомен“ и хрватски „биликум,“ шта је „Бифе,“ „лансје“ „Контр францески са назначеним изговором,“ — „како се може спасти од неповољног играча,“ „позивање на игру и водеће играчице“ и т. д. — бити „по нашу мушку и женску омладину корисна,“ као што се то у позиву на претплату изречно каже.

А да ће књига моћи бити корисна по онај „отмени свет,“ што смо га горе навели, по г. г. министре, владике, чиновнике и т. д., то закључујемо из неких наслова, који су у садржају наведени. На пр. први је наслов „Ко има такта.“ Књига до душе није још изишла на свет, али држимо, да би ову прву главу ваљало да прочитају српски мини-

стри и неке владике; чланак „Учтивост“ могли би прочитати многи чиновници и новинарски дописници. Чланак „Како се улази у страну собу“ намењен је сигурно каквим лоповама и крадљивцима, и не би шкодило да га темељно проуче, у чланку „Људи, који само о себи говоре“ ваљда ће бити прештампани Јашињи „мемоари;“ чланак „Бламовање у друштву“ донеће сигурно реферате о представама немачког позоришног друштва, што се сад у Новом Саду бави; под заглављем „Изрази, који не приличе“ и „Претерани изрази“ биће без сумње цитирани Венкхајмови и Тисини изрази према српским депутацијама и на мађарском сабору, где веле; „коме није право нека се сели“ и „треба вође отерати у Америку,“ а и „Турски народ“ ће позајмити своје изразе: „крвава Застава,“ „копиле,“ „кнежеве убијце“ и т. д., „Конверзација у страним језицима“ ићи ће лако, јер шестогодишња деца наша уче и онако у школи на врат на нос мађарски, те док буду „младићи“ и „девојке,“ дакле док сазреду за читање ове књиге, неће их стати много труда, да се дочепалу „приступа у отмено друштво;“ чланак „Противу словље“ биће сигурно какав Тичин одговор на српску интерпелацију; има у овој књизи г. П. Димитријевића и ови интересантни чланци: „Мушки са женском у тесној улици и на басамацама,“ „Балска тоалета младих девојачка,“ „Љубљење женских измеђ себе,“ „Кармини шафрањика“ „Дворски кадрил,“ „Парфимовање“ — и уопште многе теме, о којима је Доситије Обрадовић заборавио или није умео да пише.

Још се апелује са молбом на г. г. учитеље и учитељице, родитеље и васпитаче да се лате својски скупљања претплате.“

Кад књига изиђе имаћемо прилике да је боље проучимо и да нам се тиме отворе двери, које воде у — „отмен свет.“

Аб.

Добро и зло.

Ала је то добро, што највиша инстанција — бог — нема званичног језика, те тако људи имају права да се богу моле сваки својим језиком, који им је бог дао.

То је врло добро!

Али је зло и наопако што и кукавна дечица не уживају то исто право, већ српчад морају „сегнић кишдед Језуша“ да славе мађарски! — а ја сам уверен, да Христос само онда разуме мађарски, кад му Мађар говори, а из српских уста, да му је мила и повољна само српска реч.

У прочем на ову неприродност не тера дечицу нашу никоји параграф ни ренделет, то дечица имају да захвале само својим драгим родитељима.

С.

Грађа за мађарски буквар.

CLXI.

Ми кажемо: *душа*,
 Мађар вели: *лележ*;
 Јоште мало, јоште мало,
 Па ни једне бити неће
Душе, која не *лелече*.

CLXII.

И највећу *битку*
 Мађар зове *харц*;
 Ја замерам овој речи
 Што сувише ситно звечи.

CLXIII.

Србин каже: *жеф*,
 Мађар вели *сомј*;
 Ал тај *сом* твој, мили роде,
 Воли вина него воде.

CLXIV.

Што он мисли да је *мудро*
 Мораш касти да је: *окош*;
 — Понда таки, ради слика,
 Покаже ти *фокош*.

CLXV.

Кад ко коме нешто *шапће*,
 Мађар вели: *шуг*;
 И заиста, кад завириш
 У „Недељно“ бенетање,
 Ту ћеш таки намирисат'
Шугаво шаптање.

Пуслице.

Ови дана родило се у Н. Рабу дете са три главе. Ако су му све три главе порезне главе, тај је таман погрешио кад ће и где ће да се роди.

Сад се више не треба бринути за будућност српску, од како се већ и мађарски кластери труде, да Срби небуду без „Orangyala.“

Извесни поштари у Србији одговарају се овако: Ми браћо, — верујте нам (ко им не би веровао!), нисмо отварали туђа писма, већ на против, ми смо у иљадама прилика стали на пут да их нико не отвори, — ни сам адресат.

Београдски дописник у „Српској Зори“ говори ми са висине својих назора о нашој првакињи уметници гђи Јованци Стојковићевој, вели, да би боље радила да никад не пева. — До душе, ми имамо страшно много таквих уметница певачица, па ако једну искомплиментирамо, неће се ни познати.

На црном соколу нашем онажа се нов нимбус светиње. Кажу да се у последње време посветио тако јако денунцирању, да се већ патрони његови плаше, е ће добити у уву дифтеритис, ако још чешће буде у Пешту допаркивао.

Допуна новом речнику.

(Исправљеном у логичном смислу.)

Ризница. — Соба, ди стоје калуђерске мантије.

Благоволенције. — Среброљубије.

Перочник. — Кога болу очи, па мора да их пере.

Ћелија. — Човек, који нема косе.

Сисавци. — Мала деца.

Натура. — Фиргајз.

Бравар — Свињар ал који сам бравове чува,

Смеса. — Кожура.

Кончина. — Дебо конач.

И-гли-гил.

Бачванске песме.

Скупно И-гли-гил.

Зелени се трава
 Тису боле глава:
 Нема Герман да ми дође,
 Да ме глава прође.

*

Хајде Тисо говори
 Да ме туга не мори,
 Ој Калмане реци право
 Волеш Јашу здраво?

Б у б н у о т е к а.

Саопштавамо овде за углед молбеницу, којом се иште стипендија, и препоручујемо је свима, који траже стипендију, да је проуче и да је узму за мустру.

Молбеница та гласи:

„На благоразумно сједиште добротворни благодјетеља Матице српске препоручујући се Н. Н. свештеник, — всепокорњејше моли, да би, покровителством оном сумом крајцара обдарен постао, која јесте за подпору свака тежећа бједна дџака, милој Матици Српској поклоњена, од правдољубећег добротворника.

Поред свака себи свога желећа, кои како даби поболшајућим, правдољубећим урођеним добротворством, мени моме жалостном и горком стању представљајући се, успјешно достигао; Најучтивјећу покорно замолити, даби и мени мој мили дџак сретно подарење правдољубећи добротвора, крјепки и настојањем обдарен постао, који за даби, као и сваки трудни дџак озбиљност такову и успјевао. —

„Свидјетством правдољубећим | сваком припадљеним подкрјепљенијем озбиљно освједочен, да је мој мили дџак сретно и успјешан, свако желеће мило подарење правдољубећи добротвора, и достићи могао, то и сам долуподписајући жалосни родитељ достижем сваки искрени настојатеља желећу сретну озбиљност даби добавити и могао, најучтивјећу покорно замолити моме озбиљноме дџаку — О-стајем у своје месту 31. јулија 1873.

Најучтивјив покорни Н. Н. свештеник.

*

Београдска писма.

Драги мој Стармали!

„Жена и њен положај у друштву“ зове се дело Луја Бихнера, које је један брат Србин и на српски превео, и томе је смер еманципација женскиња, но ово дело као да је за нас Србе а нарочито Београђане са свим излишно, јер наше су женскиње више него игде еманциповане, јер у Америци веде да има жена адвоката, списатељки и попова, али још нигде па ни у Јапану нема цркве искључиво за женске, а ко оће то да види нека пође мало абаџијском чаршијом па ће се уверити у истинитост изреке: што неможе бити у Јапану и Кини, то је могуће у Београду, ми имамо цркву искључиво за женске, колики дакле напредак!!! Али где ја и нехотице почео да говорим о женском питању а најглавније женско питање, за које се наше лепе Београђанке боре, то је питање о: — моди.

Да је ово питање доиста важно то ће нас научити оне четири стотине(400) абоненткиња на Bazar, Modenwelt и т. д. па нек је и мени дозвољено да о њој коју проговорим, пошто се ово питање исто онако искључиво тиче женскиња као и она црква у абаџијској чаршији, то ћу се и ја искључиво њима обратити.

Да моје лепе суграђанке и сестрице по Милошу и Ивану, ви се већином китите и гиздате за наше кратковиде и неблагодарне мушке очи. Већ рано јутром утегнете ваше вито тело у танани оклоп францеског мидера, ваше нежне (сигурно од рада) руке лате се тада народни боја: румене и беле и онда још к томе плаво око и плава шлајфна у коси, па нека вам онда ко пребаци да нисте праве српкиње од врха високе фризура (од туђе често косе) па до белих атласких ципелица и танких штиклица. А да време у залуд не трошите него се и науком забављате, сведочи, што се многа занима природним наукама и многа је у том вешта, да своје белом лицу и витом телу дода оно што је мајка природа заборавила да учини, а познато је да се многа и цртањем занима — а то је тек за женске — и да зна тако вешто да нацрта обрве, да их ни највештије око распознати неможе — па зар то није напредак! није зар тежња за постигнућем „лепоте у свету“ о којој и највећи научењаци говоре.

И када сад још — ви тако нам миле и драгоцене — додате и праве драгоцености на ваше груди, у виду златни брошева и иглица, и ваше вредне руке окујете златним гривнама и бразлетнама, у косу заденете мач од корала и стрелу од бисера, онда, онда зар да се човек не сети „делије девојке“, која је дванајст Турака посекала, па онда и даље после те играчке рујно вино пила. Зар нисте и ви исте таке са коралним мачем и бисерном стрелом у коси, и још оштријим стрелама у оку, та и ви пијете или боље рећи кашиком срчете и од леда леденије — гезфроренес' сладолед. Нико вам не може одрећи. Да је само сада да устане из гроба она необразована „делија девојка“ што је само знала да пи-

је хладно вино, пева и да Турке сече и обезглави, она би се уверила да није нужно да се мушком одсече глава па да буде као без главе доста му је само и памет занети, али шта је она и била, проста једна девојка, која зацело није знала за „женске вештине“ нити шта је то „Bazar, Modenwelt, Revue des Modes parisiennes“ и како изгледа „Balltoilette, Prin-ceskleid Mantelot Schnadahipfl-Hut i Jaquet-жакет-капут.“ Она за цело није ни видела жакет-капут, она је тада познавала јунаке у оклопу и самур-калпаку а не у фраку и клаку, а још мање је могла и помислити, да ће њене сестре по Милошу и Милану носити: мушке капуте и шешире, управо мушке хаљине. Али ово је донео дух времена, овакво је у целом свету, у Паризу, Пекингу, Лондону, Бечу и Београду, свуда се сад носе мушки капут и капе и шешири.

Па колико је њих, сретних у тим хаљинама?

На ово питање, покушају да ти у другом писму одговорим, а уједно остављам прилике и твојим лепим читатељкама да о томе размисле, нарочито сада када су настале покладе, и ово су дани да се сећамо својих греха.

Остај ми здраво

твој К. К.

У Ш Т И П Ц И.

У једном веселом друштву предиковао један брат, како ми Срби треба да негујемо свој језик. На то ће други брат приметити: па то ми ево и радимо; цвеће кад се негује оно се залива, па ево и ми браћо заливамо наш језик (и испи пуну чашу вина).

„Пестер журнал“ вели, да је г. Тона Хацић „у књижевству“ назван Милош Светић и да је водио с Даничићем полемику о правопису. Познато је, да је Милош Светић рођен г. 1799., те по томе би нашем Тони било сада 81 година. Срећом што г. Тона није женско, иначе би се лепо захвалио писцу „Пестер-Журналовом“ на комплименту.

§. Даклем су на римски бадњи дан у калуђерском мађарском заводу наше Српкињице престављале на мађарском језику анђеле и анђеле хранитеље. О, а где је српски анђеоло хранитељ, који ће своја крила раширити над главама ових Српкињица, да их српству сачува и храни?!

□ Од нове године наименоваће Тафеово министарство многе нове чланове за господски дом. Многи аспиранти штудирају на врат на нос књигу П. Димитријевића „Отмен свет“, да науче „како се улази у господску кућу“.

= Опет нова дефраудација у Мађарској! Сад се опет јавља о проневери некаквога Њитранског жупанијског бележника Мора. Ова болест заиста као нека мора грасира у нашој благословеној земљи.

⊙ Опет је дошло ново коштутово писмо. Шта тај човек само на поштанске марке изда преко године!

+ „Недељни лист“ је у извртању тако дотерао, да сад већ и за снег вели да је црн. Ево доказа. У бр. 50. вели изречно; „та поплава састојала се из самих необичних црних мува, а наличила снежном смету“. (Стр. 398).

? Јаша Игњатовић каже у својим мемоарима, да је он сковао речи „једнакост“ и „подлистак“. А ми одавно штудирамо; ко то кује те ствари, што се почињу са „јед-ом“ и што опомињу на неке, који су „подли—“.

☛ Бечко царевинско веће држало је 6. децембра о. г. своју седницу целу ноћ до 4 сахата ујутру, а предмет је био порез на каву, теј и подобне ствари. До душе поред каве и теја може се лако целу ноћ преседети.

Секундова шала.

I.

Ваша милост ја имам седморо деце а са 50 новодневно неможе се живети; молим дакле повисите ми плату.

Мој драги! Знате ли како каже наша пословица, спровођ губерра морамо се пружати.

Заото сам и дошао молити за милост — јер ми је и губер заложен.

II.

Лекар. Ваша нарав госпођо надјачала је болест. Госпа. Ал сигурно и ваше прашкове г. докторе.

III.

Судија. Из очију ти вири ето сам лоповшаг. Туђен. Право каже моја жена да су очи најбоље огледало.

IV.

Један шаливчина рекне једном тврдици — да су учени људи изумели једну пећ, која у пола троши дрва.

Ја ћу купити две — рече тврдица па ми неће нимало дрва требати.

V.

Један млад човек питао своју сродницу: „јесили се опростила твог сулудог љубазника —

Дабогме да сам се опростила љубазника јер сам га узела за мужа.

VI.

На једном балу рече једна госпа својој ћери, ћерко! Ти више несмеш играти са Г. Н. Зашто? Отац ти забрањује с тога — што га је пре неки дан на једном, не баш најбољем месту нашао. Е па добро мати кад то није лепо — шта је отац тамо ишао?

VIII.

Два адвоката делише двобој — један погоди свог противника у скут од капута а Секунда рећи ће на то, ала је то сигуран метак био, но да је у место колеге био какав клијенат знам да би га у деп згодио.

Писмо једног егзекутора свом пријатељу.

(опет егзекутору.)

Драги Пишта!

Као што си чуо, ових дана намеравам прославити 25 год од како сам егзекутор. (Да смо весели! прим. прев.) Ти желиш, да ти потанко из мог дневника (ал откуд си дознао да ја водим дневник?) побележим све оне ствари, које су досад кроз моје руке прошле. Ево драги Пишта да те послушам. За 25 год. службовања мог, прошле су кроз моје руке (као што ти кажем) ове ствари: 3648 комада марве, 8528 спаваћи јастука, 868 дрвени и 424 окованих гвоздених кола, преко 14.870 мерова ране (жита, кукуруза, јечма, и т. д) Столица, астала, кревета, и дивана *suma sumarum* преко 17.000. Осим овога које веће, које мање вредности, налазе се преко 35.000 комада. *Suma sumarum* 80.338 комада. — Услед овог (као што зли језици говоре, ал неверуј Пишта!) које од туге, које од очајања, обесила се 32 *persone*, убила се 41 *persona*, у Бегеј скочило те се удавило 16 *persone*, а од жалости свиснуло 22 *persone*.

Suma sumarum: 111 persona gratia.

У В. Бечкереку. Јулија 22. 18 . .

Остај ми здрав, твој

. Нандор

Превео са мађарског оригинала.

Душан.

Преводи са латинског.

1. *Pecus molle* — Пеку смоле.
2. *Mala bestia* — Мала бештија.
3. *Praedito mari* — Преди то Мари.
4. *Mea culpa* — Моја клупа.
5. *Pro nobis domine* — Прона би домене.
6. *Is dato femineis* — И то је дато женама.
7. *Nox est nigra* — Ноћ не игра,
8. *Vituperete* — Ви ту перете?
9. *Aceris et duri* — А, цери се и дури!
10. *Valde vituperete et punite* — Ваљда Ви ту перете и пуните.
11. *Leges sunt justae* — Лего је и усто.
12. *Ne terrete* — Не терајте!
13. *Onyx est pulcherrima* — Он и Пулхерија.
14. *Fratris risus* — Фратрова риза.
15. *Cum peccare* — Кума-пекаре!
16. *Per-casa* -- Пера каса.

И-гли-гил.

Малер при читању.

Да човеку може какав малер при читању да пасира, то је сушта, непобитна истина, н. пр. да при преврћању листова, који подере, или читајући да заспи, а лампа целу ноћ да му светли. и т. д. Али оваки малер, као што је мени при читању пасирао, заслужује, да и шира публика о њему дозна. Седим вам ја у вече поред лампе, па читам. Читао сам нешто о домаћој животињи, о кокошки. Последњи редови што сам о овој општепознатој животињи прочитао, гласили су: „Сви знамо да добра кокошка (нарочито млада кокица) дневно по једно јаје снесе.“ Затим преврнем лист, и почнем даље читати: „ал госпа Фема тврди, да је она кадра и десет пута толико.“ — Еј наопако, шта је сад? помислим, да ме очи можда не варају? прочитам по други и трећи пут, бадава очи ме не су варале. Гледим па се чудим, а сам себи не могу да верујем. Преврнем један лист од остраг, да ово чудо испишем, у намери да пошљем „Стармалом“. Лист преврнем, а загонетка ми се на мах реши. Место једног, а ја 2 листа био преврнуо, с једног предмета, отишао на трећи. Сад помислим, добро ће бити ако човек штогод за „Стармали“ профитира, те вам наставим прекинуто читање по већ реченом методу, и ево вам драги читаоци резултата:

— Уши, лице, дланови једном речју тело му је по свуд обрасло густом длаком (Овде је као што видите реч о мајмуну орангутану)

— Оставивши Клеопатру у Египту, крене Цезар у малу Азију

— У кухини беше читава гомила цркнутих шваба који су преконоћ од отрова поцркавали

— Најпосле пошље г. Петра свог слугу Арона, те овај иза села убије Ламору (вашку) и баца га у неки јендек.

Како вам се допада?

Биргуз без свеће.

Баћа Кика из М. носио жито у Бачкерек да прода ко и други људи, кад је жито продо купи

Сушти мој муж покојни Андрија, прихвати госп. Персида.

да пеца по барама жапце.

али наш Јоца све то покупи, и склопи, као што рече, за црне дане

(овде је говор, о сувим шљивама)

дуго сам га тражио, читав сат, док га најпосле ненађох у неком јарку. Помисли Пајо, те дечије радости кад угледаше лова. Више несам ишао у лов.

Душан М.

шта му треба за кућу и врати се у М. Али уз пут сврати код Ивана бирташа, по обичају на коју чашу вина једну две и тако даље.

Елем се баћа Кика онако поштено накваси, кад је мислио да ће бити доста седне на кола и хајд кући. Таман он ошине коње, ја стиго код Ивана, погледим на сат $\frac{1}{2}$ 10 сати у вече. Попијем једну чашу вина па ајд кући. Али наравно Кика је отишао на коли, а ја онако Апостолски.

Упутим се у М. помрчина као тесто, кад око пола пута видим нешто у јендеку да се црни, хајд тамо ближе кад тамо имам шта и видети. Кола стоје тумбе преврнута, то јест точкови горе, лупим ногом да се уверим да су кола, кад ал изпод кола виче неко: Бирташ упали свећу. Иване, упали свећу валда нећу у помрчини седити. И почне лупати у даске од кола мислећи да је бирташки астал. Ја се одапрем у кола и преврнем кад тамо а оно баћа Кика кад је видио мене а он се проде-
Т.

Земљетрес га помео.

Баш ових дана добијем писмо од мог једног друга Хрвата из Загреба, које је латиницом писано: Исти ми је писо о „земљетресу“. Напоследку заврши писмо овако: Опрости драги брате, друго писмо ћу ти „Спирилицом“ — писати. — Ваљда је тео да напише „Ћирилицом“, а баш тада ваљда опет затутњи земљетрес, те се помео у писању..

Штампарске грешке.

— „Јоване! рећи ће она своје пужу (мужу)“.

— „Убио (увио) је око врата мараму, па је отишао“

— „Осам заступника, и вођа Кец (Зец вођа у бокељском устанку) дођоше на поговор (договор)“.

— „У Кукурешкој (Букурешкој) помори (комори) интерпелавао је.

— „Они који доцније дођоше, црве (прве) посетеше“ Прибележио Душан.

Из школе.

Учитељ: Као што знамо децо, у цркви певамо различите лепе песме, од прилике, Лазо, коју ти најволијеш?

Лаза: „Спаси Христе Боже и помилуј“

Учитељ: А зашто баш ту?

Лаза: Јер онда идемо сви кући; . . .

И-гли-гил.

Бирај!

Отац и син гладни, свратише у крчму, е да би се мало поткрепили. Но на жалост, осим нешто мало сира и комад сланине — не добише више ништа. Дете гладно будући, халапљиво зграби комад сланине, а оцу своје рећиће: „слатки тато бирај!“ — „Шта да бирам, кад си ми само сир оставио?“ — „Јесте“, одговориће му дете — „бирај, дали, да сир поједеш, или пак мени да оставиш.“
Душан.

Кер с' ланцем без ланца.

Једном дође један сеоски трговац из села О. б-чком молеру — познатом шаливчини г. Г. В. — да му намолује „шилт“ — једног кера. — „Добро хоћу, одговори му овај. — Но како хоћеш на ланцу или без ланца? На ово се трговац узбесекне: Та господару, све је једно! „Јок“ — одговара овај: ако ћеш на ланцу, онда кошта 10 форината; ако ћеш без ланца — са штрангом, онда само 5 ф.

„Хо мај господару, па дејр са штрањгом, кад је јефтиније“. Г. Г. В. намолује му „пса“ ал са воденим бојама. — Трговац намести свој наслов, но почем је двапут киша падала, — нестане с' табле кера. Ето ти трговца с' голом даском молеру. Овај је већ знао, зашто је дошао, па га и дочека: „Ето га на, питам ја њега лепо, како ћу да му насликом кера. Таког сеоског рундова веже он с' штрангом, — одгризао пајван па побего. — Но дај ти мени 10 ф. да ти намолујем једног на ланцу, па га онда слободно обеси. Сирема трговац даде још 10 ф. а после му је висико кер, — наравно масним бојама нацртан. —

И-гли-гил.

Главни сарадник Абуказем

За уредништво одговара А. Пајевић.

! НАЈНОВИЈИ, КРВ ЧИСТЕЋИ!

„СТАРМАЛИ“

Земаљска осовина ево је опет забрехала, а земаљске левче су се још већма искривиле, те многе ствари на земљи стоје на еро, а и земаљске лотре се дрмусају као политика грчке краљевине, те новинарско и посланичко путо бије непрестано о лотру: просветно и научне ствари толико су се труцкале и претресале, да су већ дошле сасвим у шарате, и скоро би испале из кола; наплотак мађарске културе се расушио, а и мороклинци „виделових“ „пријатељских кругова“ су зарђали и попустили, те ни један није постојан и сигуран; на ждрепчанику народног теглења хоће да пукне беоцуг, а и све штрање су се скоро покидале, а руда је ударила у брег.

Из овог свега се види, да је већ крајње време било, да нам дође нова година, те да се све на земаљским колима обнови: што је криво, да се исправи, што је зарђало, да се избаци, што је трошно и што се преживело, да се замене новим и чврстим.

Како је сваки човек своје среће ковач, ма и не био министар, то сваки ваља своја кола и да оправља. Но за оне, који нису од детињства дували у мехове, дизали чекић и држали голим рукама усијано гвожђе, нужно је упутство за овај посао, као год што је нужно упутство за употребу ана-

теринске воде и виљемовог чаја што чисти крв (и цепове.) Најбоље, опробано и привилегисано упутство за ковање своје среће и задовољства, то је (осим каквог масног „хауптредера“) без сумње лист

„СТАРМАЛИ“

Који стаје на четврт године само 1 ф. дакле је јефтинији него флаша анатеринске воде, кутија бонбоне од боквице, флаша „пуритаса“ или шампањера. С тога се треба манути свију тејова, медицина, масти, средства за фарбање косе, Либиговог екстракта и како су их већ Чивути крстили (ма да се Чивути иначе никад не крсте), него се ваља држати најновијег крв чистећег „Стармалог“, бонбона од „Стармалог“, „Стармаловог“ екстракта, „Стармаловог“ воде за уста, „Стармаловог“ пуритаса и еликсира, „Стармаловог“ кафе од смокава“ и „Стармаловог“ масти за чување коже“ (јер сваки ваља своју кожу да чува).

Сва та средства заједно, стају

само 1 фор.

на четврт године.

Уредништво и Наклада „Стармалог.“

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

ПОБРАТИМСТВО

МЕСЕЧНИ ЖУРНАЛ ЗА КЊИЖЕВНОСТ И НАУКУ, ИЗДАЈЕ „Побратимство“, дружина Ђака на Великој Школи у БЕОГРАДУ

Скоро је и заборављено, кад је оно омладина на Великој Школи издала збирку својих радова. То је био и (незнатан) започетак и завршетак јавног рада београдских великошколаца после „Лицејке.“ Не појављујући се, омладина што се учи, као така понајлак је постајала предмет сумње: сумњало се у њену снагу, сумњало се у збиљу јој и интересовање за јавни живот и за напредак народни. Увиђајући то с једне стране, а желећи опет с друге стране груписати свеколику омладину, којој је стало до среће и напретка народног око једног сталног књижевног центра, — Побратимство, дружина београдских великошколаца, решиле је, да од нове године покрене лист.

Тај ће лист, пре свега, показивати правац у раду и мишљењу омладине, и искреношћу у исказивању њених убеђења помагати свему што води добру народном. Упознавају своју публику са важнијим научним истинама и што може већма радити на њихову одомаћивању у народу. Бележиће појаве нашег друштва и економног живота, и истражујуће основне узроке злима тог живота, подвргавају оне појаве строгој и објективној критици. Гледајући у књижевности моћног покретача, прогреса, ми ћемо тако исто беспристрасном критиком књижевних појава радити на задобијању доброг правца у књижевности и на пречишћавању укуса у публици.

Све што узрадио, радићемо онако како нам узговори наша савест и наше убеђење, а сагласно начелима савремене науке. Ми врло добро увиђамо и тешкоће посла, који на се узимамо, али га се опет не страшимо, јер верујемо у његову корист. Ко год пак појми његову важност, он ће нас помоћи. Ми, ево, и позивамо све наше млађе људе, да заједно с нама порадом на послу, којему смо поставили као крајњу цель народни напредак у сваком погледу.

Лист ће нам се звати Побратимство. Изилазиће један пут месечно у свескама од 4 табака велике 8-ине. Доноси-

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

ће: 1) разумљиво написане чланке из свију грана науке, 2) оригиналне и преведене романи, приповетке, драме, црте и песме, 3) историјске и књижевно-критичке расправе, 4) преглед друштвеног и економског живота у Србији и на страни, 5) преглед нових појава у науци и чланке по примени науке и научних проналазака на живот, 6) књижевни и позоришни преглед, 7) књижевне белешке и белешке о кретању ђака овде и на страни, и о стању српских и словенских ђачких дружина, 8) библиографију.

Цена ће му бити за Србију: на годину 8 динара, на по године 4 дин., а на три месеца 2 динара; за све друге земље 4 фор., на по године 2 фор., а на три месеца 1 фор.

Претплату ваља слати Управи задружне штампарије, а писма и рукописе Уредништву „Побратимства.“

Како опстанак нашег листа стоји једино од одзива публике што чита, ми је овим позивамо на што обилнију претплату, а професоре, ђаке, учитеље и свећенике нарочито молимо за ревностно заузимање око скупљања претплатника. Свакоме ћемо скулачу, који нам пошаље 10 претплатника, радо дати лист забадава.

Одговорни уредник
Јован Аћимовић.

У име друштве „Побратимства“
Редакциони одбор.

Позив на претплату

НА

НАРОДНИ ЛЕЧНИК

Др. Милана Јовановића,

ГОДИНА ДРУГА.

Колико вреде читалачкој публици и у опште књижевности нашој изашле четири књиге „Народног Лечника“ у минулој првој години његовој — остављамо да пресуде они који су за то спремни и на то позвани. Пред њима леже наштампане четири свеснице, које чекају осуду или похвалу. Наше је приватно уверење да смо у овим књижицама дали читалачкој публици здраве хране у виду поучних чланака, које пише један од најзнатнијих наших књижевника у овој струци.

Али на жалост морамо се горко пожалити на читалачку публику, која се са цигло двадесет претплатника из целог српства одазвала на ово, по нашем уверењу, за народ корисно подузеће. Ми нећемо да испитујемо узроке томе немару, него смо ево вољни и даље продужити издавање тих поучних и корисних књижица „Народног Лечника“, ако нам се читалачка публика овога пута топлије и својскије одзове. Иначе сматраћемо да јој нису нужне ове књиге и престаћемо их даље издавати, тражећи бар за себе кориснија посла од овога.

„Народни Лечник“ излази свака три месеца у књизи од 64 стране, а цена му је за све 4 књиге само 1 фор., поједина књига стоји 30 новч. Ко се са 1 фор. предплати на све четири књиге, шаљемо исте како која изађе о нашем трошку.

Претплату за „Народни Лечник“ примају: у Митровици г. П. Панаотовић, у Сомбору књижара М. Каракашевића, у В. Кикинди књижара Јове Радака, у Ст. Бечеју књижара М. Д. Сомборског, у Бечкереку књижара Манголд, у Сентомашу г. М. Рунић, у Карловцима књижара К. Павловића, а за Боку Которску Спиро Петровић у Котору, као и сви познати растуривачи српских књига у нашим

мањим и већим местима, које овим јавно молимо да се сваки у своме месту заузме око скупљања предплате на ове за народ корисне, а тако јефтине књижице. За тај посао ми им осим своје захвале уступамо радо 10% од скупљене предплате.

У Новом Саду 20. Децембра 1880.

Штампарија А. Пајевића,

Наклада „Народног Лечника“.

ЕКОНОМСКИ ЛИСТ

„ПРИВРЕДА“

излази сваког 1-вог и 15-ог дана у месецу, на форумату највеће 8-не читав табак, а цена му је за Аустро Угарску 80 новч. за 3 месеца, 1 фор. за 4 месеца, 1 фор. 50 новч. на пола године; за Србију и друге крајеве пак стоји лист 9 динара за целу годину или 3 динара на 4 месеца.

На овоме листу раде стално припознати књижевници и отлични стручњаци наши: Г. Игњат В. Бурјан главни надзорник српских народних црквених добара као уредник за све пољско-привредне струне; г. професор Јован Живановић, као уредник за пчеларство; г. др. Ђорђе Патошевић као главни сарадник за воћарство; г. Стеван Симоновић, културни саветник као главни сарадник за виноградарство; г. Јован К. Борјановић управитељ „Геданке“ као главни сарадник за вртарство.

Све што се тиче уређивања листа шаље се на адресу проф. Јована Живановића у Срем. Карловце.

Претплата и све што се тиче администрације листа шаље се потписаној накладној штампарији.

Умољавамо поједине родољубе, народне свештенике и учитеље да препоруче лист и да купе претплату. За труд њихов уступамо им уз захвалност нашу 10% од претплате.

Накладна штампарија А. Пајевића
у Новоме Саду.

ОДАБРАНИ БОЖИЋНИ ДАРОВИ.

За децу и за одрасле.

БАДЊАК, дарак доброј деци од чика Стеве са сликама	ф. —.25
„РАДОВАН“, 4 свеске у лепим тврдим корицама	ф. 1.—
НАЈВАЖНИЈИ ПРОНАЛАСЦИ у XIX. ВЕКУ. Написао С. В. Поповић, са 45 слика, у тврдим корицама	ф. 1.—
ЕНОХ АРДЕН од Тенијана, превод Змај-Јована Јовановића	ф. —.50
НАРОДНИ ЛЕЧНИК од Др. М. Јовановића, 4 свеске у лепим тврдим корицама	ф. 1.—
„ЗА СЛОБОДУ“, црте из Херцеговачко-Црногорских бојева	ф. —.60
ИЗ СРПСКОГА ЖИВОТА. Приповетке Ст. В. Поповића	ф. 1.—
ЗДРАВЉЕ и НАПРЕДАК НАШЕ ДЕЦЕ од Др. М. Јовановића Батута	ф. —.60
О ТЕЛЕСНОМ ОДГАЊИВАЊУ ДЕЦЕ. Од Др. Радм. Јазаревевића	ф. —.20
БИМНАСТИЧКЕ ИГРЕ СА СЛИКАМА од Ђ. Глибонскога	ф. 1.—
РЕВИЗОР. Од Н. Гогоља	ф. —.50
„ИЛУСТРОВАНА РАТНА КРОНИКА“ 7 свезака у мек. повезу	ф. 3.—
„НОВИЊА“ I и II роман И. Тургенјева	ф. 4.—
ПОЧЕТНИЦЕ ПРИРОДНИХ НАУКА. 7 свезака у тврдом повезу	ф. 3.50

Ко на више поручи ових књига добије 25—35% рабат према количини наручбине, које ваља упућивати

Накладној штампарији А. Пајевића
у Н. Саду.